

ΛΙΓΩΜΑ

Έχω μια άγλυπη ντροπαλή
που φέγγει σά ζυγώνω,
και δεν τή νιώθει αν οι καμιοί
με κατανοούν που λιώνω.

Σταπούνι θάν της στείλω έγω,
κι' αν κατεβεί και πλύνει,
τ' άφθάρτο μπρόσσο της θα δώ,
μ' άφίνει δέ μ' άφίνει.

Και βοήρτα την Παρασκεβή
θα στείλω, κι' αν την πάρει
και σφουγγαρίσει την άβδη,
θα δώ και το ποδάρι.

ΛΙΓΩΜΕΝΟΣ

ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΡΟ

Μπάμ... Μπούμ κρότοι άδιάκοπα τραντάζουν
τόν άέρα.

Φωνές συγκεχυμένες και συνεχείς ταράζουν την
ήσυχία του ποιητή.

Τώρα είνε στην κάμαρά του. Κάτω απ' τή ρω-
τῆς λάμπας διαβάζει στίχους και ή φαντασία πε-
τάει σέ χώρες άπέραντες, θείες, όνειρώδεις.

Τά μάτια του λαμπυρίζουν. Κάποια σκέψη με-
γαλή κυριεύει τή μυαλό του.

Και παίρνει ένα χαρτί να τή χαράξη. "Εξαφνα
ή ρασαίει τών έλλογών, οι κρότοι και ή φωνές
τόν άποσπούν από τή σκέψη του, τού διακόπτουν
τήν έργασίαν.

Πέφτει πάλι στή έγκαύση. Τηράζει ότι είνε
άνθρωπος και όταν άκούει κόσμον έλόκληρο να βου-
χάται, τόν παίρνει μια λύπη παράξενη, ένα αίσθη-
μα οίκτου μάλλον γι' αυτό τά δυστυχισμένα που
ξεφωνίζουν.

"Αλλά τί ἔχει είν' αυτοί;... Σάν παρηγοριά,
σά βάλσαμο χύνονται.

Καμπάνες χτυπούν, είνε παραμονή τῆς Πανα-
γίας και τού θυμίζουν τή θαυμασία στίχο του Σο-
λωμού.

Γκλάν, Γκλάν τά σήμαντρα τῆς έκκλησίας.
Και ή φαντασία πάλι ξετυλίγει τά φτερά της γιά
ν' άνεβή στο ύψος που ἦταν προτήτερα...

Ο. Σωτάκης

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

—ΤΙ ΕΧΟΥΜΕ
ΚΑΙ ΤΙ ΜΑΣ ΛΕΙΠΕΙ

Από ποῦ νάρχισω; Πάλεπετε, οι πρόλογοι
δεν μ' άρέσουν καθόλου. Τους βαρύνουνται.
Και τοῖς φοβοῦμαι άκόμη. Διότι κόβουν τήν
δρεξι τοῦ άναγνώστου, τόν τρομάζουν.

Από ποῦ λοιπόν νάρχισω; "Ας άρχίσω
από τά κορίτσια μας.

Κορίτσια έχουμε. Και καλοφτελισμένα μί-
λιστα—ιδίως τώρα ποῦ ή Γυμναστική έγενι-
κεῖθηκε—ή Γυμναστική ποῦ φτιάχνει γερά
κορμιά και όπως εἶπεν ένας φυσιολόγος—δη-
μιουργεί γερές μπτέρες.

Καλοφτελισμένα λοιπόν τά κορίτσια μας.
Και μορφωμένα. Αφοῦ στο "Αρσάκειον και
στ' άλλα παρθενωγωγεία μας διδάσκονται
και Πλάτωνα και Όμηρον—άδιάφορον αν οι
περισσότερες όταν πέρουν τή πτυχίον τους
δεν ήμπορούν να συντάξουν ούτε μίαν επι-
στολήν, χωρίς να τήν γαρνίρουν με δέκα ά-
νορθογραφίες και διπλάσιες άσυνταξίες. Έν-
δημιούμαι μίαν σοφή ν σημειώθηναι μου
στο "Αρσάκειον ή όποια τή έπίστευε—και τή
εἶπε και στην καθηγητήν μας μιλίστα,—πως
ή Βόσπορος είνε ή πρωτεύουσα τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως.

Έχουμε λοιπόν κορίτσια καλοφτελισμένα
και μορφωμένα. Παπαγαλίζουν άκόμη και
όλίγα Γαλλικά. Παίζουν και λίγο πιάνο. Δια-
βάζουν και μυθιστορήματα. Καλλιεργούν και
τή φλέβη. Γράφουν, όσες έχουν talent έννοεί-
ται, και στίχους. Τραγουδοῦν έποφευτά. Α-
νεβαίνουν και στην σκηνήν.

Τί άλλο ήμπορούμε να ζητήσουμε από
τ' άδωα αυτά και άπονήρευτα πλάσματα;

* *

Έχουμε και γυναίκες. Δηλ. κυρίες τοῦ
κόσμου και κυρίες τοῦ σπιτιοῦ. Κυρίες τοῦ
πιάνου και κυρίες τοῦ πλυσταριοῦ. Κυρίες
τοῦ φαιδοκλόκ και τοῦ λόδου-τέννου. Κυρίες
τοῦ Καραγκιόζη τῆς Δεξιμενῆς και τών
λουτρών τῆς Βουλιαγμένης.

Έχουμε και κορίτσια και γυναίκες, και
μόνον "Ελλά νίθες δεν έχουμε.

"Οχι άρχαίες Σπαρτιάτισσες. Ούτε Σου-
λιώτισσες. Τόσο μικρά δεν τρέχω. Τ' άδύ-
νατα δεν ζητώ.

Θέλω να πώ κάτι, ποῦ με λόγια δεν όρί-
ζεται. Η ψυχή μου τή αἰσθίνεται, αλλά τά
χείλη μου, συνεπώς και ή πέννα μου, δεν ήμ-
πορουν να τή εκφράσουνε.

Μας λείπει καὶ τι. Αυτό είν' ή αλήθεια.
Αλλά τ' είνε τή καὶ τι αυτό;

Σταθῆτε, παρακαλῶ. Αυτό τή καὶ τι είνε
θαρρῶ, να κατορθώσουμε να γίνουμε ὅ,τι
δεν εἴμεθα τώρα. Να γίνη δηλ. ένα—αν επι-
τρέπεται ή εκφρασις, αν και ὀλίγον σόκιν—
άναποδογύρισμα σ' εἶδος. Μιά επανάστασις.

* *

Σουλιώτισσα δεν εἴμαι, αλλά τήν λαχτα-
ρῶ πολύ αυτήν τήν επανάστασιν. Στην
άναιτροφῆν μας επανάστασις. Στην σχολική
άναιτροφή μας και στην οίκογενειακήν.

Και στο σχολείον και στο σπίτι, ὅχι ὅ,τι
γίνεται τώρα, αλλά ὅ,τι δεν γίνεται.

Μ' έννοεῖτε; Φοβοῦμαι πως ὅχι, αν κ' εκ-
φράζομαι πολύ ξόστερα. Ζητώ ὀλιγότερες
δυσκολίες, ὀλιγότερες μορφωμένες, ὀλιγότερες
σοφές και περιωμότερες νοικοκυριές.

Οἱ νοικοκυριές οἱ καλές θα μορφώσουνε
τοῖς καλοῖς πολίτες και οἱ πολῖτες οἱ κα-
λοί θα δημιουργήσουν τή καλή "Εθνος.

Η Σπάρτα—έτσι τοῦλάχιστον μας εἶπαν
στο "Αρσάκειον—έγινε μεγάλη από τῆς
Σπαρτιάτισσες και ὁ Ρώμη τών Γράκχων έ-
λαμπρύνθηκε από τῆς Ρωμαῖες.

Γιατί και ή "Ελλάς να μὴν μεγαλομυ-
γήση όταν αποκτήσῃ τῆς "Ελληνίδες της, ποῦ
τῆς λείπουν καθολοκλήριαν σήμερα;

Μόνον τί μας λείπει δείχνω με τή δοθρον
μου. Πως θα τάποκτήσουμε τώρα αυτό ποῦ
μας λείπει, είνε άλλη δουλειά, μεγάλη, και
δεν νοιώθω τῆς δυνάμεις αρκετές γιά να
καταπινασθῶ σ' αυτήν.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣ

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗ

“ΩΡΕΣ”

Πουλιούνται δραχμές 3 στα βιβλιο-
πωλεία τῆς ΕΣΤΙΑΣ, ΜΠΕΚ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-
ΔΑΚΗ.

περιβολάχη. Άλλοτες πάλι κρατώντας ένα βιβλίο
καθότανε ώραις έλόκληραις στο καταπράσινο κί-
σκι του, συθισμένοι σέ μελέτη, ή γύριζε στοῦ περ-
βολίου τά μονοπάτια, με τή άρχοντική, κμαρω-
μένο του περπάτημα. "Α! στ' αλήθεια ἦτανε χα-
ριτωμένος ὁ δεσπότης; άγγέλου εἶχε πρόσωπο, άγ-
γέλου θεῖα χαρὶ τά έλόγησα μαλλάκια του, ποῦ
λάμπανε στόν ἥλιο, στολίζαν τή κεφαλή του σάν
θεῖκό στεράνι στή γκλανά τά μάτια του θωροῦσε
τήν ψυχή του, τήν ἡμερη, τήν τρυφερή, ποῦ κάρια
δεν κρατοῦσε; ξεπέφτανε τραντάφυλλα απ' τά γλυ-
κά του χείλια, ποῦ στή λαλιά θυμίζανε τών άνθο-
νῶν τραγούδια. Νοιώθετε δά πως δεν ἔθελε και
τίποτε άλλο γιά νά χάσῃ τά πασχάκια της μιά
γυναικούλα κάπως ζωηρούτσικη, σάν τή δική μου.
Πρέπει ὅμως να ξέρετε πως ἦμουν και γώ μάνας
γυιῶς στή νειάτα μου δεν ἦμουν από κείνους ποῦ
τήν παλαίνουν απ' τή γυναίκα τους χωρίς να ἔμπουνε
στ' αὐτή του ψύλλοι. Τώρα δά στή γεράματα
μπορῶ να κανηθῶ, γιτί... δεν έχω πιά φόβο να
τήν πάλω απ' τή γυναίκα μου.

—Θαρεῶ, σὺν Διηγητρίκη, εἶπε γελώντας ὁ
Θωμάς, πως οὐδὲ τώρα δεν εἶσαι σίγουρος.

—"Α τώρα πάει πιά! ή φτερουγές της κο-
πήκανε και δεν πετάει... Δεν άρρησα, τή λοιπόν,

να καταλάβω πως καὶ εἶπε: τή σπῆτι μου ή
γυναίκα μου άφινε τή νοικοκυριό της, τά παιδάκια
της, κι' έτρεχε ὀλοένα τόν καθρέφτη ή τά
παράθυρα; έκείνη, ποῦ ἄλλοτε έλεγε πως καλλι-
τερο στολίδι της εἶχε τήν απλότη, τώρα γέμιζε
τά μαλλιά της με χτενάκια και κορδέλλες κι' έ-
χανε δυῶ ώραις σάχνοντας τά καταρά της. Μωρε
δίσολε! εἶπα μιά μέρα λυπημένος—αὐτά δεν εἶνε
φρόνημα πράγματα! Πως μπῆκε μέσα της ὁ πει-
ρασμός; πρέπει νάνε κανείς στραβός; να μὴν τή
βλέπη, άλλ' ὁ σκοπός εἶνε να βροῦμε ποιός τάχα
νὰ τόν εἶχαλε. Ψάχνοντας με τρόπο κάθε μέρα έννοι-
ωσα τή τέλη πως ὁ πειρασμός; μπῆκε γιά τή δε-
σότη. Έέλασα χωρίς να θέλω με τή κουράγη της
γυναίκας μου, να γίνη, σώνει και καλῶ, δεσπο-
τίνα. Ξακολουθήσα να παραφυλάγω τήν ξεμυαλι-
σμένη, με ὑπομονή, με τέχνη, με κρίσι πολλή,
κι' έδεβαιώθηκα πως ὁ άμοιρος ὁ δεσπότης; ἦταν
άθωρος Δέν φανέρωνε τή τήν παραμικρό πως εἶνε
άφορη γιά έρωτοδουλειάς ή πως έπρόσχε καν
τῆ γυναίκα μου, μάλιστα, αν ξάφνω τήν εἶδεπε
σέ παράθυρο ή τή τήν μπαλκόνι μας κρυβότανε τή
κίσκι του ή έφευγε απ' τή κήπο, έτσι σάν θυμω-
μένος. σάν νάλεγε—ὦχ άδερφή! δεν μπορούμε
να ξύσωμε τή δόντι μας από σένα... Τούτο μ' εἶ-

χαρίστησε πολύ, εἶχα τοῦλάχιστον τήν έλπίδα να
διερθεῶ τή κακὴ πρὶν προχωρήσῃ. Σκέφθηκα τῆς τήν
αρχή ν' άλλαξω σπῆτι, γιά να λείψῃ ὁ πειρασμός
απὸ τά μάτια τῆς γυναίκας μου, άλλ' αὐτό δεν
ἦτανε καλή σκέψη και τήν άφήκα; εἰς τῆς ποῦ ή
δουλειά μου θά πήγαινε πίσω αν άφινε τή σπῆτι
μου, ποῦ ὅλος ὁ κόσμος τή εἶχε συνειθίσῃ, δεν ἔ-
θελα να δείξω τῆς γυναίκα μου πως κατάλαβη
τῆς μορμαίς της; εἶδῶ ἴσα ἴσα ἦτανε ὁ κόμπας;
ἔθελα να διορθωθῇ μοναχῆ της, χωρίς να με βγάλῃ
απ' τή καρδιά της, χωρίς να μείνη μέση της πει-
σμα, γιαντι φάνηκα πρὶν ἔμπης απο κείνην; άλλ-
λοις δεν θάτανε ριζικά ή θεραπεία και κανείς
δεν θά μπορούσε να με ξασφαλίσῃ πως αν τῆς ε-
κοψα τήν πρώτη φούρι με τή σπαθί μου, δεν θά
τήν πάθαινα χειρότερα σέ άλλη περίστασι. Έσπαζα
τὸ κεφάλι μου κάθε νύχτα με τή σκέψη πως να τά
καταφέρω τεχνικώτερα. Εἶπα: ἴσως τήν κάνω να
συχαιθῇ τὸ δεσποτῆ με κατηγορίας πως εἶνε τάχα
φιλοχρήματος, ὑποκριτής, φαντασμένος, πως άκουσα
τέλος, γι' αὐτὸν χίλια ματακαλίκια, μὴ οὐτ' αὐτό
δεν πέτυχε; σπαθί και μαχαίρι εἶνε να τόν δια-
φεντέψῃ, βέβαια πως εἶνε ὅλα συανοφαντίαι; τό-
τες άλλαξα σχέδιο, άποφασισμένος να πολεμήσω με
τά ὅλα μου, γιαντι κοντεύαμε να ρεζιλευθῶμε και